

Calinescu lett a román miniszterelnök

Bukarest, március 7. Az elhunyt Christea Miron pátriárka utódjává a miniszterelnöki székre Calinescu belügy- és hadügyminisztert nevezte ki Károly király. Calinescu eddig miniszterelnökhelyettes volt, rendkívül erélyes ember, ő törte le a Vaszgárdát.

A pátriárka elhunyt alkalmából a király *nemzeti gyászt* rendelt el a temetés napjára.

Cannesi jelentés szerint szállodai szobájában ravatalozták fel az elhunyt miniszterelnököt. Bukarestből küldöttség utazik Cannesba, amely magával viszi az elhunyt főpapi ornátusait, teljes főpapi díszben fogják felravatalozni. Valószínűleg csütörtökön szállítják a holttestet Bukaresztbe.

—000—

— A bélben keletkező mérgek által okozott rosszulállónál egy-két pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz, gyors és alapos bélkiürítő hatásánál fogva, gyakran a legjobb szolgálatot teszi. Kérdezze meg orvosát.

— Magántanári próbaelőadás az egyetemen. Baranyai Erzsébet dr., a Horthy-kollégium női osztályának vezetője március 11-én, szombaton délelőtt 11 órakor a bölcsészeti II. számú tanteremben „Értelmesség és egyéniség” címen tartja magántanári próbaelőadását. Az előadás nyilvános, az egyetem vendégeket szívesen lát.

— Márciusi ünnepségek. Az Ujszegedi Népkör az 1848-as események emlékét 12-én, a szegedi árvíz évfordulójának napján, a Tóth Dezső-féle vendéglőben, este 7 órai kezdettel üli meg. Az ünnepségen Hunyadi János dr. emlékbeszéde mellett énekszámok és szavalatok szerepelnek. — Az Ujszegedi Polgári Kör március 15-én a Tóth-vendéglőben társas vacsorával egybekötött ünnepélyt rendez. Elnöki megnyitót mond Moldován Lajos, beszél vitéz dr. Meskó Zoltán ny. tábornok-orvos.

— Az ujszegedi Katolikus Legényegylet közgyűlése. Tegnap este tartotta meg az ujszegedi Katolikus Körben közgyűlését az Ujszegedi Katolikus Legényegylet, amelyen Ugi Géza plébános vezetésével Ujszeged több vezérlő férfija is megjelent. A közgyűlést Molnár Antal segédlelkész beszéde nyitotta meg. Az évi beszámolót Polgár Sándor tartotta, a pénztári és szakosztályi beszámolókat után megtartották az általános tisztújítást. Az egyet elnökét a megyésfőpásztor nevezi ki, világi elnökké ismét Zsembery Károlyt választották meg, I. dékán Polgár Sándor, II. dékán Csonka Sándor, pénztáros Ábrahám József, jegyző Csonka András, könyvtáros Falat János, szociális szakosztályvezető Kothencz József lett. A tisztikar megválasztása után Polgár Sándor I. dékán köszönte meg a bizalmat, majd Fábrián Ferenc mondott beszédet, Ugi Géza plébános záróbeszédében rámutatott arra az értékre, amelyet a Katolikus Legényegylet által megszerezhet magának az a dolgozó ifju, akinek nem nyílott alkalma magasabb iskolákat elvégezni. Az egyházközség támogatását ígerte meg. A közgyűlés a Himnusszal ért véget.

— A Hivatásszervezet kereskedő szakosztályában tegnap este nyílt meg a könyvelő- és levelező tanfolyam, amelyet P. Nagy Töhötöm nyitott meg a szervezet kereskedő szakosztályának tagjai számára.

— Mérsékelt a tábla a felsőközponti költségvetésének büntetését. Tari József 29 éves, hajgonya 152. szám alatt lakó lakost a törvényszék javalyával 3 évi fogsázbüntetésre ítélte, mert behatolt a katonának bevonult Káldy László felsőközponti tanító bezárt lakására és ellopta a tanító összes ruháit, meg fehérneműit. Fellebbezés folytán kedden került az ügy a tábla elé. A fellebbezési bíróság 2 és fél évre mérsékelt Tari József büntetését, amely most már jogerőre emelkedett.

— MUNKAKÖZVETÍTÉS. Munkát kaphatnak a Hatósági Munkaközvetítőnél. Férfiak: 1 faestergályos, 1 kádár, 1 szijgyártó, 1 bogár, 1 kőtélgyártó, 1 cipőfelsőrészragasztó, 1 cipőfelsőrészszabász, 1 16 éves szolga, 4 szőlőszakmányos család, 8 nőtlen gazdasági mindenes, 1 fölözömester. Nők: 4 hölgyfodrász, 1 napszámos leányka, 1 csomagoló leányka cukrászdába, 1 szakácsnő uradalomba, 6 mindenes és mindenes főzőnő, 5 bejárónő.

MAKÓ III. 8.

Miniszterközi bizottság helyszíni szemléje az omladozó makói munkásházaknál

Egyenkint megvizsgálják az összes épületeket

(A Délmagyarország makói tudósítójától.) A makói omladozó munkásházak ügyében döntő jelentőségű esemény történt kedden. A város és a vármegye vezetőségének kérésére miniszterközi bizottság szállott ki Makóra, hogy a helyszínen vizsgálja meg a veszélyeztetett munkásházakat s lefolytassa egyrészt a felelősség, másrészt a segítés kérdését.

A bizottság kedden délelőtt ült össze a vármegyházán lovag Ashbasha Sándor belügyminiszteri tanácsos elnökletével. A bizottsági tanácskozásban résztvettek a belügyminisztérium részéről Bielek Tibor dr. egészségügyi felügyelő, a földművelésügyi minisztérium részéről Tóth Dezső dr. miniszteri tanácsos, az iparügyi minisztérium részéről Herczeg Károly dr. miniszteri tanácsos, a Falusi Kislakásépítő Szövetkezet képviselőjében: Szakáts Lajos igazgató és Raszay Ernő mérnök, a Körös-Tisza-Maros Armentesítő Társulat képviselőjében Wekerdy Sándor főmérnök, a hódmezővásárhelyi kulturmérnöki hivatal részéről Bagyari János mérnök, a helyi hatóságok részéről pedig Ring Béla alispán, Nikelszky Jenő polgármester, Gémes Mihály, az államépítészeti hivatal főnöke, Bánffy József dr. vármegyei tiszti főorvos. Issekutz Béla és Bécsy Bertalan főjegyzők, Joó Imre törvényhatósági tiszti főorvos, Bélyeky Gyula számviteli főnök, Szabados Mihály szociális tanácsadó, Szabó Imre városi főmérnök, Istók Zoltán és Joó István mérnökök.

A bizottság előtt Ring Béla alispán ismertette a makói házősszeomlások problémáját, határozott irányokat és kérdéseket jelölve meg, amelyekre a bizottságnak válaszokat kell találnia. A legfontosabb kérdés, amelynek eldöntése a bizottságra vár, az, hogy a Vertán-telepi munkásházak mai helyükön és állapotukban kijavíthatók-e időállóan, vagy lebontásukra van szükség. A további kérdés, hogy milyen összeggel oldható meg a probléma s azután következik soron az anyagi kérdés: ki viselje és hogyan teremtsék elő a szükséges költségeket.

Az alispáni ismertetést rövid vita követte, majd a bizottság a Vertán-telepre és a Honvédba hajtattott ki, ahol a veszélyeztetett házak egész sorát látogatták végig és vizsgálták meg az érdekeltek lakosok nagy tömegétől kísérve. A helyszíni szemle során alkalmuk volt a miniszteri kiküldötteknek és szakértőknek belemenni abba a súlyos helyzetbe, amelyre ezek a düledező nyomortanyák jelentenek a város és a vármegye számára.

Délután egy óra volt, amikor a helyszíni szemléről a vármegyházára visszaérkezett a bizottság és folytatta tanácskozását. Egymásután tárták fel véleményüket a szakértők, amelyek legtöbbször elismerte ugyan a tapasztalt bajok súlyosságát és a segítés gyors szükségét, konkrét választ azonban a bizottság elé állított kérdésekre egyik vélemény sem adott. Így a bizottság nem is juthatott abba a helyzetbe, hogy végleges döntést hozhasson, mert az a felfogás alakult ki, hogy a megállapításoknak minden részletre kiterjedőnek kell lenniük, miért is az összes épületek egyenkénti és sürgős megvizsgálását tartják szükségesnek.

A bizottság leszögezte a Vertán-telepi és honvédi munkásházak lakóinak súlyos és veszélyes helyzetén való segítés fontosságát, az orvoslás érdekében szükséges határozat és intézkedések alapját a további részletes vizsgálatok és tanácskozások képezhetik.

—000—

Életveszélyesen megfenyegette, de nem mondja meg miért. Tamás János tanvai gazda bíróság elé állította Elek Mihályt makói lakost azért, mert őt életveszélyesen megfenyegette. Elek Mihály a tárgyaláson elismerte azt, hogy Tamás János előtt tényleg azt a kijelentést tette, hogy „agyonüti”, de azt, hogy e kijelentésének mi volt az indoka, megmondani nem hajlandó. A bíróság 4 napi elzárásra átváltoztatható 8 pengő pénzbüntetésre ítélte Elek Mihályt.

Ányakönyvi hírek. Elhaltak: Baranyai Márton 50 éves (Szilágyi Dezső-utca 52.), Takács József 33 éves (Attila-utca 6.).

Felakasztotta a szomszéd kutyáját. Erdei Lajos tanyai gazda ellen szomszédja, Görbe Sándor feljelentést tett azért, mert Erdei Lajos elfogta és felakasztotta a szomszéd kutyáját. A mai járásbírói tárgyaláson Erdei azzal védekezett, hogy a szomszéd kutyája átjárt a portájára s neki károkat okozott. A bíróság ezzel a védekezéssel szemben lopás vétségében találta bűnösnek Erdei Lajost és 8 napi fogságra ítélte, az ítélet végrehajtását azonban felfüggesztette.

BUTOR legolcsóbban
Lakberendező
Szövetkezetnél
IPARCSARNOK.
Horváth Mihály-u. 5.

Négy szemközt

Messze, Erdélyországból hívták fel a figyelmemet arra a rendkívül izléses kiállításra, több európai nyelven megfogalmazott idegenforgalmi nyomtatványra, amely Tirolban készült s a tiroli nevezetességekre hívja fel a világlátók figyelmét. A prospektus egyik fejezete így szól:

„Hegyépület Múzeum — Sóvizfürdő Hall Tirolban — (Felső varostér, Telefon 158) — Angol és olasz beszélnek — A hegyépület és minden magas kincsatásványgyűjtés minden világérszéből — van földalatti megcsinált — Egyetlen előadás! — Mindig is vásár és ünnepnaponta nyitva 9—12 és 2—6 órából. Belépés S 1. társaság és tanulás mérsékeltet — Egy Múzeum különös természet! — Hall Tirolban van, könnyűen elérhető, legjobb Linie 4 (Innsbruck) villamosvonat, minden ¼ óra forgalom — Tamasz és munka, há hideg idő, megmeleg!”

Az angol, francia és német szövegek között a fent idézett szöveg úgy hat, mintha magyarul volna. A francia szövegből szabadfordításban megtudjuk a következőket:

Hall tiroli városkában két nevezetesség van: a sóvizfürdő, meg a bányamúzeum! A fordító a Bergbau Múzeumot kissé szabad és kötetlen formában fordította „Hegyépület-Múzeumnak”. Nos nincs semmi baj. Kiderül a francia szövegből az is, hogy ez a „különös természet” muzeum mindig nyitva van és egy schilling belépti díj ellenében megtekinthető, de csoportoknak és iskoláknak kedvezményt is adnak.

A prospektus hangsúlyozza, hogy a fürdőben az „angol és olasz beszélnek”. De a kutyafáját — a magyart írják! Ugy megírták az idegencsalogató magyar szöveget, mintha a szótár lapjait valami tiroli sziklaomlás pozdorjájával zuzta volna.

Itthon kerestünk „ilyen” prospektust, de nem találtunk. Ugy látszik, idegenforgalmi szerveink kiselejtezték ezt a csodabogarat a magyarországi forgalomból. Vagy a jó tiroliak azt gondolják, minékünk elegendő a korrekt német szövegű prospektus is?

Merthát nekünk kötelességünk ismerni Goethe nyelvét?

Kérdjük kellő reverenciával: miért nincs meg ebben a kötelességekben a kölcsönösség? Kivel fordított a német idegenforgalmi hivatal magyar szövegű csalogató Erdély számára? Cigányprimással (?), aki a halli fürdőigazgatóság kies fekvésű szalonjában muzsikál, gatjában és fokoscsal és a fürdővendégek szórakoztatására tschikóbrós kulacsból habzsolja a hortobágyi gulascht...

Magyarországon megmosolyogjuk ezt a tiroli furcsaságokat, de ha arra gondolunk, hogy ez a nyomtatvány Erdélyben magyar ember kezébe is kerül — merthiszzen nekik szánták, mélységes felháborodással utasítjuk vissza édes anyanyelvük külföldről érkező megcsufolását. Gondoskodnak arról az erdélyi „új földesurak” a kellelénél is fölősebb számban.
Berey Géza.